

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Armatei nr. 4 de gardă din 14 decembrie 1944, în cauza penală privindu-l pe

Verhovschii Fiodor Xxxxx, născut în anul xxxx, originar din s. xxxxx, r-nul xxxxx, regiunea xxxxxx, a locuit în s. xxxx, r-nul xxxx, xxxx.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al Armatei nr. 4 de gardă din 14 decembrie 1944, Verhovschii Fiodor a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Verhovschii Fiodor a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și exercitându-și serviciul militar în regimentul de rezervă, pe parcursul anului 1944, a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militari, laudând condițiile de trai pe teritoriul ocupat de armata germano-română, discreditând activitatea guvernului sovietic. A criticat capacitatea de luptă a forțelor armatei roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Verhovschii Fiodor și-a recunoscut parțial vina în cele incriminate și a explicat că exercitându-și serviciul militar în armata roșie, într-adevăr și-a permis să vorbească despre capacitatea de luptă a forțelor armatei roșii, exprimându-și neîncrederea în victoria acesteia. De asemenea, inculpatul a mai spus că înainte de sosirea armatei roșii în Basarabia, oamenii duceau un mod de viață mai bun din punct de vedere material.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care invocă prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, și solicită casarea hotărârii judecătorești nominalizate, cu încetarea procesului penal în privința lui Verhovschii Fiodor, în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală, cu reabilitarea lui.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General invocă faptul că în materialele cauzei nu se conțin suficiente probe care ar confirma că inculpatul Verhovschii Fiodor, ar fi defășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea infracțiunii contrarevoluționare, cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

Concomitent, menționează că instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, consideră că hotărârea de condamnare în privința inculpatului Verhovschii Fiodor este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil și din acest motiv invocă că hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Verhovschii Fiodor în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În consecință, notează că inculpatul Verhovschii Fiodor în conformitate cu art. 3 al Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost „supuse represiunilor în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că Verhovschii Fiodor a fost condamnat prin sentința Tribunalului militar al Armatei nr. 4 de gardă din 14

decembrie 1944, în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii personale, pentru activitate contrarevoluționară.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Verhovschii Fiodor, în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Verhovschii Fiodor.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al Armatei nr. 4 de gardă din 14 decembrie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui **Verhovschii Fiodor XXXXXX**, în baza învinuirii pe art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **05 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor